

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Conclusio affirmativa statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

ARTICVLVS II.

An præter Scripturam sint aliquæ traditiones non scriptæ, quæ sint regula fidei?

29. **N**egant Hæretici nostri temporis, contententes omnia fidei Christianæ dogmata esse in Scripturis Sacris expressa, subindeque traditiones non scriptas in sacris codicibus, tanquam nullius roboris & autoritatis esse rejiciendas. Idem prius docuerant Gnostici apud Augustinum lib. 1. contra Maximinum, Macedoniani & Eunomiani apud Basilium de Spiritu Sancto cap. 26. & libro 1. contra Eunom. Nestorius, Eutiches, Dioscorus, Etyconomachi, ut ex actis septimæ Synodi habetur. Demum ante Lutherum & Calvinum, Henricus Tolosanus, ut narrat Divus Bernardus Epistolâ 242. & Wiclefus apud Waldensem libro 2. doctrinalis fidei antiquæ cap. 19. ut inventum hominum, & Phariseorum superstitiones, traditiones rejiciebant. Ut hic error confutetur, & veritas Catholica stabiliatur & explicetur, fit

§. I.

Conclusio affirmativa statuitur.

Dico igitur, præter Scripturam, aliquas esse traditiones non scriptas, ad regulam fidei pertinentes.

30. Probatur primò ex Scriptura 2. Thess. 2. *Itaque fratres scite & tenete traditiones quas didicistis sive per sermonem, sive per Epistolam nostram.* Ubi in primis sermonem esse de rebus ad fidem pertinentibus, & non tantum ad externam politiam Ecclesiasticam, fatetur Calvinus in hunc locum, & patet, quia hoc ideò dicit Apostolus Thessalonicensibus, ut maneant firmi in fide veritatis, quemadmodum liquet ex verbis præcedentibus. Deinde disjunctio illa, *sive per sermonem, sive per Epistolam*, apertè indicat duo genera traditionum: alias scriptas, alias verò non scriptas, sed per sermonem, id est vivâ voce expressas. Unde Apostolus æquiparat utramque traditionem scriptam & non scriptam, & significat utramque æqualiter tenendam & utrique æquè firmiter standum esse, nimirum quia verbum divinum, sive sit scriptum, sive non, æquè credibile est, ejusdemque autoritatis, & infallibilitatis, neque enim vim habet ab atramento & characteribus, sed à Dei autoritate.

31. Hoc Apostoli testimonio utuntur Sancti Patres ad probandum dari in Ecclesia aliquas traditiones non scriptas, ad fidei regulam pertinentes. Chrysostomus enim Homil. 4. in caput 2. Epistolæ 2. ad Thessal. sic de illo Apostoli pro traditionibus non scriptis testimonio loquitur: *Hinc pater (inquit) quod non omnia per Epistolam tradiderint Apostoli, sed multa sine litteris. Eadem verò fide digna sunt tam ista quam illa. Quare Ecclesia traditionem fide dignam existimemus. Traditio est, nihil amplius queras.* Et Basilium libro de Spiritu Sancto ad Amphiloichium cap. 29. initio: *Apostolicum esse arbitror traditionibus etiam non scriptis inhaerere, laudo enim vos inquit (supple Apostolus 1. ad Corinthios 10.) quod per omnia Christi memores estis, & sicut tradidi vobis præcepta mea servatis. Et 2. Thessal. 2. Tenete traditiones quas didicistis, sive per sermonem, sive per Epistolam nostram.* Huc usque Basilium, 32. Probatur secundo ex Nicæna Synodo secunda,

A anno 781. celebrata, in qua actione 6. initio, hæc verba habentur: *Præterea cum multis quæ nobis sine scripto tradita sunt etiam imaginum factio in Ecclesia ab Apostolorum prædicatione dilatata est. Et rursum actione 7. in ultimo titulo sic dicitur: Sed ab Apostolo edocti tenemus traditiones quas accepimus, omnia recipientes & amplectentes quacumque Catholica Ecclesia antiquius scripta & non scripta recepit: Ex quibus sunt etiamfigurationes picturarum & imaginum.* Ergo dantur aliquæ traditiones Apostolicæ non scriptæ, speciatim ea quæ spectat ad cultum & picturam sacrarum imaginum.

B Probatur tertio ex S. S. Patribus: Incipiendo enim à D. Ignatio Martyre, omnium antiquissimo, ejus Epistolæ verè promptuarium dici possunt divinarum traditionum quæ in Sacris Scripturis non habentur: dici enim Dominicæ celebratio habetur in illa quæ est ad Magnesianes: Ecclesiasticæ Hierarchiæ chorus, constans ex Episcopis, Presbyteris, & Ministris, habetur in Epistola ad Tarsenses: varij Clericorum ordines, in Epistola ad Antiochenos: festa colenda, & jejunium Quadragesimale observandum, in Epistola ad Philippenses, & alia ejusmodi, quæ non sunt scripta ab Apostolis.

C Secundo D. Dionysius cap. 1. lib. de Hierarch. Eccles. loquens de Apostolis, quos *primarios sacerdotalis muneris duces* appellat: *Sacratorem (inquit) & purgatorem doctrinam, ex animo in animum, medio interveniente verbo, partim litteris, partim sine litteris, transfuderunt.* Multa præterea per solam traditionem non scriptam accepta, in libris ejus recense, luce ipsâ clarior est. Fit enim mentio de Chrismatis sacramento, de Ordinis distinctione, precibus pro defunctis, & aliis hujusmodi, quæ in Scripturis Sacris non habentur.

D Tertio Irenæus libro 3. adversus Hæreses cap. 2. & 3. Apostolicas traditiones probat per continuatam successionem Pontificum Romanorum, incipiendo à Lino, qui immediatè successit Petro, usque ad Eleutherium, qui duodecimus vel decimus tertius fuit post D. Petrum Summus Pontifex.

Quarto Sanctus Justinus Martyr in Apologia 2. pro Christianis, sub finem, aliqua refert non scripta, quæ dicit Christum Discipulis tradidisse, nempe diebus Dominicis post lectionem Scripturarum esse offerendum & consecrandum panem & vinum, aquâ temperatum.

E Quinto Fabianus Papa, qui sedit anno 238. in secunda Epistola ad Episcopos Orientales, initio docet modum conficiendi Christum singulis annis, fuisse ab Apostolis traditum, eumque servandum, sicut Apostoli tradiderunt: *Ista (inquit) à Sanctis Apostolis & successoribus eorum accepimus, vobis que tenenda mandamus. Hæc Sancta Romana Ecclesia & Antiochana, à temporibus Apostolorum custodit. Hæc Hierosolymorum, Ephesinorum tenet.*

Sexto Tertullianus antiquissimus Author libro de Corona militis post initium, sic loquitur. *Hanc si nulla Scriptura determinavit, cerè consuetudo corroboravit, quæ sine dubio de traditione manavit. Quomodo enim usurpari quid potest, si traditum prius non est? Et infra. Enumeratis ceremoniis quas in Baptismo Ecclesia adhibet, subjungit: Harum & aliarum ejusdem disciplinarum, si legem expostules Scripturarum, nulla legis traditio tibi prætenderetur, autrix consuetudo, con-*

firmatrix & fidei observatrix.

34. Eandem veritatem unanimi ferè consensu tradunt alij Patres, qui tertio, quarto, & quinto sæculo floruerunt. Cyprianus enim libro 2. Epistola, ad Cæciliam ait, aquam miscendam esse in calice vino ex Christi institutione, quæ tamen nusquam in libris canonicis scripta reperitur. Basilii libro de Spiritu Sancto cap. 27. hæc scribit: *Dogmata quæ in Ecclesia predicantur quedam habemus è doctrina scripto prodita; quedam rursus ex traditione Apostolica, in mysterio, id est in occulto tradita, receperimus, quorum utraque parem vim habent ad pietatem.* Ubi multa quæ in Ecclesia observantur, ex traditione deducit, ut quòd signo crucis Christiani utantur, quòd aqua ante Baptismum consecratur, quòd baptizandus sacro oleo inungatur, & similia, caulamque ibidem assignat, cur non expediat omnia scripto tradi: *Ne (inquit) Dogmatum cognitio, propter assuetudinem vulgo veniet ad contemptum.* Epiphanius Hæresi 61. *Oportet (inquit) & traditione uti, non enim omnia à Divina Scriptura accipi possunt.* Damascenus libro 4. fidei cap. 17. *Plurima (ait) Sancti Apostoli tradiderunt sine scripto.* Denique Augustinus libro 2. contra Donatistas cap. 7. dicit, *multa non inveniri in litteris Apostolorum, quæ tamen non nisi ab Apostolis tradita & commendata leguntur.* Et libro 3. cap. 23. asserit dogma fidei quò asseritur, Baptismum validè ab Hæreticis conferri, non posse satis ex Sacra Scriptura colligi, proptereaque ad Ecclesiam & traditionem recurri debere: *Apostoli (inquit) nihil quidem exinde præceperunt (scripto scilicet) sed consuetudo illa quæ opponebatur Cypriano, ab eorum traditione exordium sumpsisse credenda est: sicut sunt multa, quæ universa tenet Ecclesia, & ob hoc ab Apostolis præcepta bene creduntur, quanquam scripta non reperiuntur.* Item Epistola 118. post initium hæc scribit: *Illæ quæ non scripta sed tradita custodimus, quæ quidem toto terrarum orbe observantur, datur intelligi vel ab ipsis Apostolis, vel plenariis Conciliis, quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas, commendata atque statuta retineri, sicut quod Domini Passio, & Resurrectio, & Ascensio in cælum, & adventus de cælo Spiritus Sancti, anniversaria solemnitate celebrantur, & si quid aliud tale occurrerit, quòd servatur ab universis, quocumque se diffundit Ecclesia.*

35. Probatur quartò ratione: Necessariò admittenda est vel ab ipsis hæreticis aliqua traditio, fide divinà credenda, ut constat de Scriptura Sacra, quam non nisi traditione credimus. Unde enim certi sumus, quòd hæc Scriptura ab iis Authoribus conscripta sit, illa eadem quam tenemur credere, nisi traditione? Unde scire possumus, quòd tertius & quartus liber Esdræ, tertius & quartus Machabæorum, oratio Regis Manassæ, annexi solita libris Paralipomenon, Appendix ad librum Job, Psalmus centesimus quinquagesimus primus Davidis, qui in Græcis Psalteriis invenitur, Evangelium Nazareorum, Epistola Pauli ad Senecam, quarum meminit Hieronymus in Catalogo de Scriptoribus Ecclesiasticis, Liber Pastoris, cujus Author, teste Hieronymo, loco citato, fuit Hermen, cujus mentio fit in Epistola ad Romanos cap. ultimò. Unde, inquam, certò scire possumus, quòd hi libri non sint Canonici, nisi traditione? Quicumque igitur Scripturam admittit, necessariò admittit debet traditionem, quæ hanc potius

A Scripturam, quàm aliam nobis divinitus revelatam proponit, cum id aliunde quàm traditione scire nequeamus.

Respondent Hæretici, unicuique habenti verum fidei spiritum, per se constare, quæ sit vera Scriptura, & quæ falsa.

Sed contra primò: Fideles primitivæ Ecclesiæ habebant verum fidei spiritum, ut fatentur Adversarij, & tamen testatur Divus Augustinus libro de prædestinatione Sanctorum capite 4. quòd judicabant librum Sapientiæ, quem rejicit Calvinus, esse sacrum: Verba Augustini sunt. *Sed qui sententiis tractatorum instrui volunt, oportet ut istum librum Sapientie, ubi legitur, Rapius est ne malitia mutaret intellectum ejus, omnibus tractatoribus anteponan, quoniam sibi eum anteposuerunt etiam temporibus proximi Apostolorum egregij tractatores, qui eum testem adhibentes, nihil se adhibere nisi divinū testimonium crediderunt.*

B Secundò, incertum omnino est, quis verum illum fidei spiritum habeat: Calviniani enim non credunt illum fuisse in Lutero, nec Lutherani in Calvino, nec ullus ex ipsis in Catholico Romano. Inter ipsos etiam Calvinistas dissensio est, quænam sit vera Scriptura, ut inter Calvinum & Beza de initio capitis 8. Joannis, quorum alter spuriam, alter Divinam Scripturam esse vult: Incertum ergo erit quæ sit vera Scriptura, nisi ad traditionem recuratur.

C Probatur quintò: Si omnia Christianæ Religionis dogmata in sola Scriptura continerentur, magnum hæreticis ad errores in Ecclesiam Dei introducendos pateret ostium: Sed incredibile est, Christum & Apostolos, usque adeò apertum ostium erroribus reliquisse: Ergo & omnia ad fidem Christianam necessaria in Scriptura contineri. Minor constat, Major verò ex eo appetè demonstratur, quòd cum doctrina Scripturæ in controversiam vocata, neque declarare, neque tueri se ipsam possit adversus novarum interpretationum corruptelas, facillè adulteratur & corrumpitur ab hæreticis, non verò traditio, utpote quæ successione & praxi continuà patet in Ecclesia, unde plures sine comparatione hætenus fuerunt Hæretici, qui Scripturam quàm traditione abuterentur: *Nemo enim Hæreticorum est (dicebat olim Hilarius ad Constantium Augustum) qui se non secundum Scripturas predicare ea quibus blasphemat mentitur. Videas illos (inquit Vincentius Lyrinensis) volare per singulaque quæ sacra legis volumina, per Moysen, per Regum libros, per Psalmos, per Apostolos, per Evangelia, per Prophetas: sive enim apud suos, sive alienos, sive privatim, sive publicè, sive in sermonibus, sive in convivis, sive in plateis, nihil unquam de suo proferunt, quòd non etiam Scriptura verbis adumbrare conentur: sciunt enim factores suos nullè fore placituros, si nudè & simpliciter exhalentur: unde illos cælestis eloquij verbis, velut quodam aromate aspergunt. Faciunt porro hæretici quòd patrem suum fecisse vident, & auctoris sui callida machinamenta sectantur, qui ipsum Dominum Scripturarum testimonis appetit: si filius, inquit, Dei es, mitte te deorsum, scriptum est enim: Ita quòdcumque dogma hæreticus proferat, statim ait, scriptum est enim. Unde Hieronymus in cap. 1. ad Galatas, ait quòd omnes hæreses è Scripturis sibi consunt cervicalia, quæ ponant sub cubito universa avari. Et Augustinus Tractatu 18. in Joan. Non nate sunt hæreses (inquit) & quedam dogmata pervertitatis illaqueantia animas.*

E

36,

37,

nisi dum Scriptura bene intelliguntur non bene, & quod in his non bene intelligitur, temere & audacter asseritur. Ex quo infert Tertullianus libro de praescriptionibus cap. 19. & 21. non esse cum haereticis ex Scripturis disputandum, sed ex traditionibus quae in Ecclesiis retinentur, istamque subdit rationem: quia haeretici Scripturas in alienum sensum contorquent facile, sed ex traditione clarè constat veritas.

38. Probatur sextò: Inter dogmata fidei Christianae numerantur ista: perpetua Matris Christi virginitas, quam contra Antidicomarianitas credit Ecclesia: Baptisma parvulorum, contra Anabaptistas: processio Spiritus Sancti à Patre & Filio, contra Graecos: celebratio Paschae post decimam quartam lunam Martij, contra Quartò decimanos: translatio Sabbathi in diem Dominicum, contra Judaeos: duae in Christo voluntates, contra Monothelitas: At haec nullibi in Scriptura Sacra reperiuntur: Ergo omnia fidei Christianae dogmata non continentur expressè in Scriptura, sed aliqua habentur ex traditione, quae proinde fidei regula esse potest.

Confirmatur argumento quo utitur D. Augustinus contra Maximinum Arrianum, libro 3, contra ipsum cap. 3. In quo loco Scripturae legitur, *Deus Pater ingenitus & innatus* & tamen ut dogma fidei creditur à Lutheranis & Calvinistis: Ergo omnes fidei nostrae articuli non continentur in Scriptura, sed aliqui solà traditione docentur.

39. Respondet Molinæus libro de Purgatorio paginà 39. aliquos ex praedictis articulis, scilicet perpetuam Dei Matris virginitatem, translationem Sabbathi in diem Dominicam, & celebrationem Paschae post lunam decimam quartam Martij, non esse ad salutem necessariò credendos; alios verò esse quidem de fide, sed vel in sacris litteris expressè contineri, vel ex Scriptura per manifestam consequentiam deduci.

Sed contra: Ideò Helvidius, ejusque sequaces, ab Ecclesia pro haereticis habiti sunt, ut referunt Epiphanius & Hieronymus libris contra ipsos editis, quia negabant Deiparam post Christi partum Virginem remansisse: Ergo articulus de perpetua virginitate Matris Christi, est unus de pertinentibus ad fidem. Quoad celebrationem Paschae post decimam quartam lunam, licet ante Concilium Nicaenum primum, esset observatio libera, ab illo tamen Concilio Decumani qui sentiebant non ita esse celebrandum festum illud, sed lunam decimam quintam, pro haereticis habiti sunt. Quantum ad translationem Sabbathi in diem Dominicum, nullus est ex fidelibus, qui non haberet tanquam Judaeum, eum qui die Dominicam laboraret, & Sabbatho ferieret. Unde Ignatius in Epist. ad Magnesianos docet Dominicam diem esse Resurrectioni Christi consecratam, & propterea illam, *Reginam ac Principem omnium dierum*, appellat.

Denique quoad reliquos ex praedictis articulis, cum fidei assensus non sit discursivus, sed simplex, propter solam auctoritatem dicentis, dicere, ut respondet Molinæus, quod per consequentiam ex scripturis eruuntur, non est probare quod sint ex fide credenda, sed solùm quod pertineant ad Theologiam, quae discursiva est, & quae ex mysteriis fide divinà creditis, per discursum plures conclusiones deducit.

40. Demum suaderi potest conclusio ex eo quod semper traditiones & in omni statu acceptae fuerint: vix enim ullum regnum est cui suae traditio-

nes desint, etiam quoad res maximi momenti, & interdum ipsae regni leges fundamentales solà traditione habentur. Exemplum in promptu exhibet florentissimum regnum Galliae, in quo omnium prima & praecipua lex Salica, solà traditione habetur: nec constat quem Authorem habeat; aliis ad Pharamundum Regem, aliis ad Carolum Magnum, aliis ad alios referentibus.

Quantum ad statum legis naturae, in quo nullae Scripturae saltem Canonicae extabant, plura solà traditione cognoscuntur: nam praeter quod non est dubium quin Adamus nepotes suos plura docuerit quantum ad scientias, quas nemo negat eas primum ab Adamo acceptas, & successivè ad Abrahamum deductas, à quo Chaldaei, sicut à Chaldaeis Aegyptij, eas didicerunt. Sed praeterea nec dubitari posse videtur, quin Adamus plura alia docuerit, quae ad religionem pertinent, qualia sunt originalis culpa, generatione traducta, remedium ad illam eluendam exhibendum, praecipuè verò futurus adventus Messiae, & alia ejusmodi plura, quae certum est non ignorasse Adamum, & de quibus etiam dubitari non potest, quin posteros monuerit. Henoch etiam, ut habetur in Canonica D. Judae, futurum aliquando judicium ultimum, suis praedicavit. Abraham circumfisionis praecipuum accepit, quod ad posteros, usque ad Moysen, sine ulla scriptura, solà traditione deductum est, & servatum.

In statu legis scripturae plures fuisse traditiones, facilis erit probatio. In primis, quia eadem traditiones habebantur, quae in lege naturae viguerant, nimirum de peccato originali, de purgatorio, de sacrificiis pro mortuis offerendis, de Messia, & ultimo judicio futuro. Praeterea certum est apud Hebraeos, Moysen duplicem legem in monte Sinai accepisse, alteram quam scriptam omnibus promulgavit, alteram quae prioris explicatio erat, quam ore ad os tum Josue tum septuaginta senioribus tradidit. Idque praeter omnium Hebraeorum consensum, ex illo Efdrae 4. cap. 14. videtur colligi, ubi Deus ita loquitur: *Enarravi Moysi mirabilia multa, & praecepi ei dicens, haec in palam facies verba, & haec abscondes.* Vulgo etiam dicitur, Efdram ex praecepto Dei, quadraginta diebus libros scripsisse, alios quos populo, alios quos solùm sapientibus traderet, quos Picius Mirandulanus asserit se legisse. Haec lex oralis dicebatur, vel etiam Hebraeo nomine *Kabala* à verbo *חבל Kibel*, quod est accipere, ac si quis acceptionem vocaret, nimirum quod ut dictum est, ore ad os traderetur. Haec lex, aut verius legis explicatio, solà traditione servata est, usque ad tempora Rabbenu Hakados, quem ita honoris causà nominant, scilicet *Magistrum nostrum sanctum*, qui cum videret Judaeos in alias terras deportari, veritus ne legem obliviscerentur, primus librum *Mishnah* composuit, in quo traditiones, sententias, expositiones legis collegit. Post verò trecentis circiter annis à vastatione templi, R. Johannan ex iisdem traditionibus Talmud Jerosolymitanum composuit, & demum post annos centum plus minus, Talmud Babylonicum editum est, quod utrumque continet expositionem locorum difficultium quae habentur in *Mishnah*. Et si verò plura in iis inutilia, ac etiam contra jus naturae, aliquando habeantur, quae à Rabbis posterioribus addita sunt, multa tamen continet à Moysè procul dubio accepta, & quibus etiam multi ad confir-

manda fidei mysteria egregiè utuntur: quos inter
eminent

eminet Raymundus Martini, Ordinis Prædicatorum, qui suum opus Pugionis fidei, iis testimoniis locupletavit: quod opus olim Galatinus omnino excerpserat, & tanquam proprium partium in lucem emiserat: sed illud illustrissimus Dominus de Voisin, Exsenator Burdigalensis, suo Authori restituit.

Quantum ad statum legis gratiæ, ex superioribus facile probari potest, & comparatione status omnium perfectissimi, cui nihil deesse credendum est eorum quæ in aliis statibus habebantur, qui hujus duntaxat figuras continebant, aut rudia lineamenta. Si ergo in statu legis naturæ & legis scriptæ plura habebantur solâ traditione accepta, & quæ necessaria erant ad cultum religionis, & regimen Ecclesiæ, ut jam ostendimus, etiam in statu legis gratiæ, non minus esse debent traditiones, cum non minus etiam ad regimen Ecclesiæ pertinere possint, aut necessaria sint.

Et confirmari potest ex eo quod in Actibus Apostolorum cap. 1. dicatur quod Christus per dies quadraginta apparens Discipulis, ipsis loquebatur de regno Dei: de regno scilicet Ecclesiæ quam fundabat, de regimine quo regenda erat, de legibus quibus erat stabilienda, & aliis quæ ad perfectum regimen necessario requiruntur; hæc enim omnia Christus post resurrectionem per dies quadraginta cum Discipulis conversatus, ore tenus eos docuit.

Si verò querās, quænam traditiones sint quæ servantur in Ecclesiâ? Respondeo cū Gravina tomo 1. præf. contr. 4. art. 7. has potissimū haberi. Primò circa mysterium Trinitatis, tres esse duntaxat, nec plures personas: etsi enim expressè habeatur in Scriptura, tres esse personas, nullibi tamen expressè habeatur non esse plures, sed id sola traditio docet. Secundò, quantum ad primam personam, nomen ingeniti ipsi solum convenire, & quantum ad Filium, esse principium Spiritus Sancti, & demum quantum ad ipsum Spiritum Sanctum, illius productionem non esse generationem, sed processionem, hæc enim minus ex Scriptura, quàm ex traditione habentur. Tertio de Christo, traditione habetur, descendisse ad inferos, & liberasse Patres, & crucis signum in honore habendum esse. Quarto de Beata Virgine, virginitas ejus perpetua, immunitas ab omni actuali peccato, assumptio ejusdem in celos, etiam in corpore, traditione habentur. Quintò Symbolum Apostolorum, sicut & Scripturam quam habemus, canonicam & veram esse Scripturam, solâ traditione accepimus. Sextò circa Sacramenta, eorum numerum, materiam, formam, traditio docet, saltem quantum ad aliqua, quorum materia & forma non exprimitur in Scriptura: sicut & baptismum debere conferri parvulis, posse in necessitate conferri ab omnibus, validum esse collatum ab hæreticis, imprimere charactere, non esse iterandum: Confirmationem verò esse sacramentum, characterem imprimere, & à solo Episcopo ut ministro ordinario posse conferri: Eucharistiam esse Sacramentum simul & sacrificium, & aquam vino miscendam esse. Penitentiam verum esse Sacramentum, & triplici parte, confessione scilicet, absolutione, & satisfactione constare: Extremam Unctionem verum esse Sacramentum: Ordinem etiam esse verum Sacramentum, imprimere characterem, & varios esse ejus gradus; demum Matrimonium, verum etiam esse Sacramentum, conferre gratiam, & ratum, non consummatum, per professionem re-

Tom. IV.

ligiosam dissolvi. Hæc omnia sigillatim ex traditione haberi probat eruditè citatus Author. Quæ verò sequuntur, & quæ potissimū hæretici negant, probat operosius haberi traditione omnium à Christo sæculorum. Primò primatum D. Petri, secundò Missæ sacrificium; tertio purgatorium, & defunctorum suffragia; quarto institutum monasticum, & cælibatum; quinto sufficere Eucharistiæ sumptionem sub unica specie; sexto fieri veram in Eucharistia transubstantiationem; septimò esse in Ecclesiâ thesaurum unde indulgentiæ concedantur; octavò sanctorum invocationem & intercessionem; nonò imaginum & reliquiarum cultum. His addo jejunium quadragesimale, quod omnes ferè Patres ex Spondano anno 57. num. 57. docent institutum fuisse ab Apostolis in honorem Passionis & Resurrectionis Christi. Unde Hieronymus in Epistola ad Marcellam: *Nos (inquit) unam quadragesimam ex Apostolorum traditione congruo tempore jejunamus.* Et Ignatius Epist. ad Philippenses in fine: *Quadragesimale jejunium ne spernatis.* Basiliius item serm. 2. de jejunio testatur jejunij quadragesimalis legem suo tempore adeo religiosè observari fuisse solitam, ut nemo prorsus ab illa sese eximeret: *Non insula (inquit) non terra, non civitas, non gens, non denique locus ullus tam desertus, ubi predicatio ista non fuerit audita. Sed & exercitus, & iter facientes terræ marique, mercatores quoque omnes, similiter audiunt & suscipiunt.* Idem de jejunio quod servatur quatuor anni temporibus docet Leo Papa serm. 7. de jejunio mensis septimi. Et serm. 2. de jejunio Pentecostes hæc habet: *Dubitandum non est dilectissimi, omnem observantiam Christianam, eruditionis esse divinæ, & quidquid ab Ecclesiâ in consuetudinem est devotionis receptum, de traditione Apostolica, & de Sancti Spiritus prodire doctrina, qui nunc quoque cordibus fidelium residet insituitis.*

Ex his intelliges, triplex esse genus traditionum: aliæ enim sunt immediatè à Christo, quæ divinæ: aliæ ab Apostolis cum assentia Spiritus Sancti, quæ Apostolicæ: aliæ quæ vel à Prælati, vel à populis inchoatæ, usu & consuetudine obtinuerunt, ut vim legis haberent, quæ Ecclesiasticæ dicuntur. Duæ priores habent eandem vim & certitudinem, quam habet verbum Dei scriptum, cum nitantur eidem authoritati, quâ nititur ipsum; & cum verbum Dei, ut supra dicebamus, non habeat vim ab atramento & characteribus, sed à Dei authoritate. Rursus earum quæ à Christo vel ab Apostolis sunt, aliæ ad fidem, ut quòd Deipara fuerit semper virgo, quòd sit in cælum assumptæ, quòd nunquam venialiter peccarit: aliæ ad mores pertinent, ut quòd servanda sint jejunia, quòd celebranda sint festa certis anni diebus, &c. De quo vide Spondanum anno 58. num. 36.

§. II.

Hæreticorum objectiones solvuntur.

Obijciunt in primis Hæretici: Scriptura prohibet addi quidquam Scripturæ aut verbo Dei, dicitur enim Deuteron. 4. *Non addetis ad verbum quod loquor vobis nec auferetis.* Et Apocal. ultimo: *Si quis appuserit (id est addiderit) ad hæc, apponet Deus super illum plagas scriptas in libro isto:* Verbis igitur divinis, quæ in sacra explicantur Scriptura, nihil est addendum tanquam necessarium ad credendum, subindeque

K x